

T-51/2026.

**Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzata
Polgármester**

A Képviselő-testület nyilvános ülésének anyaga
(2011. évi CLXXXIX. törvény 46. § (1) bek.)

**ELŐTERJESZTÉS
A Képviselő-testület részére**

Tárgy: Döntés a 2025. évi átfogó gyermekvédelmi értékelés elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít.

Az értékelést – települési önkormányzat esetén a Képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja. A beszámoló, átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza. A gyermekvédelmi munkában résztvevő intézmények e szempontok figyelembevételével készítették el a 2025. évi átfogó értékelésüket, amelyet az Egyesített Szociális Intézmény koordinált és szerkesztett össze.

Az előterjesztést véleményezésre megküldöm az Egészségügyi, Szociális és Oktatási Bizottság részére. Kérem a Bizottságot, hogy az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Egészségügyi, Szociális és Oktatási Bizottság határozat

Az Egészségügyi, Szociális és Oktatási Bizottság a kerületi intézmények 2025. évi átfogó gyermekvédelmi értékelését megtárgyalta, és javasolja a Képviselő-testületnek elfogadásra.
(*döntéshozatal módja: egyszerű többség*)

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Képviselő-testület határozat

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a fenntartásában működő kerületi intézmények 2025. évi átfogó gyermekvédelmi értékelését.

(*döntéshozatal módja: egyszerű többség*)

Johan

Budapest, 2026. 08. 14.

Szentgyörgyvölgyi Péter
polgármester

Egyetért: **Jeneiné dr. Rubovszky Csilla Ph.D**
alpolgármester

Törvényességi szempontok szerint ellenőrizte:

dr. Tusor Gabriella
jegyző

Melléklet: 2025. évi átfogó gyermekvédelmi értékelés

GYERMEKVÉDELMI BESZÁMOLÓ

2025.

Plangár Petra

Család- és Gyermekjóléti központvezető

Forró Rita

Intézményvezető

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés.....	3
II. A település demográfiai mutatói a 0-18 éves korosztály adatai.....	3
III. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	13
III. 1. Gyermek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás	13
III. 2. Gyermekjóléti szolgáltatás	15
III. 2. 1. Gyermek Átmeneti Otthona.....	15
III. 2. 2. Családok Átmeneti Otthona	16
IV. Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ	17
A család-és gyermekjóléti szolgálat feladatait ellátó szakmai egység.....	19
Családsegítés	19
Gyermekjóléti alapellátás	20
IV. 2. A család-és gyermekjóléti központ feladatait ellátó szakmai egység.....	30
IV. 2. 1. Esetmenedzseri munka	31
IV. 2. 2. Speciális szolgáltatások	33
IV. 2. 3. Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás.....	38
IV. 2. 4. A Család- és Gyermekjóléti Központ kapcsolatrendszere	45
IV. 2. 5. Észlelő- és jelzőrendszer	46
V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a GYVT. előírásai alapján	48
VI. Bűnmegelőzési program.....	50

I. BEVEZETÉS

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) meghatározza a gyermekek alapvető jogait, a jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekvédelemmel foglalkozó intézmények feladatait.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében minden év május 31. napjáig a települési önkormányzat beszámolót készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet értelmében a Család és Gyermekjóléti Központ minden év február 28-ig tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékelik a jelzőrendszer éves működését, ezen túlmenően áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására.

II. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAI

A település demográfiai mutatói a 0-18 éves korosztály adatai

- 0-1 évesek száma: 193 fő (ebből állandó lakóhellyel rendelkezik: 186 fő, tartózkodási hellyel rendelkezik: 7 fő)
- 2-3 évesek száma: 226 fő (ebből állandó lakóhellyel rendelkezik: 203 fő, tartózkodási hellyel rendelkezik: 23 fő)
- 4-6 évesek száma: 391 fő (ebből állandó lakóhellyel rendelkezik: 350 fő, tartózkodási hellyel rendelkezik: 41 fő)
- 7-14 évesek száma: 1277 fő (ebből állandó lakóhellyel rendelkezik: 1163 fő, tartózkodási hellyel rendelkezik: 114 fő)

- 15-18 évesek száma: 711 fő (ebből állandó lakóhellyel rendelkezik: 638 fő, tartózkodási hellyel rendelkezik: 73 fő)
- **Összesen: 2798 fő**

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 67/A. §. (1) bekezdése alapján, hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A §. (2) bekezdése alapján, halmozottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a jogszabályban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek, és ha megfelel a jogszabályban foglalt feltételeknek, a szünidei gyermekétkeztetésnek, a természetbeni támogatásnak, valamint egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi értékhatára:

- a szociális vetítési alap összegének 245%-a, amennyiben a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek,
- a szociális vetítési alap összegének 225%-ra, a fentiekhez nem tartozó esetekben.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma (2025. december 31-ei állapot szerint): 20 fő

A 2025. évben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása ügyében benyújtott elutasított kérelmek száma: 2.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása ügyében adott évben benyújtott kérelmek elutasításának oka a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár túllépése.

Pénzbeli ellátás

A 2025-ös évben, az arra jogosultak pénzbeli támogatásban részesültek, az alábbiak szerint:

- alapösszegű pénzbeli támogatás (RGYK-ban részesülő gyermekek vagy saját jogán jogosult kérelmezők esetében): 6.000.- Ft/gyermek/alkalom
- emelt összegű pénzbeli ellátás (RGYK-ban részesülő és hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vagy saját jogán jogosult kérelmezők esetében): 6.500.- Ft/gyermek/alkalom
- az alapösszegű és emelt összegű pénzbeli ellátás az adott évben augusztus és november hónapban kerül kifizetésre az arra jogosult részére.

2025-ben 249.500.- Ft összegű pénzbeli támogatás került kifizetésre.

Kiegészítő pénzbeli ellátás

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2025-ben 1 fő részesült pénzbeli ellátásban, havonta 6.270.- Ft összegben, emellett évi két alkalommal 8.400.- Ft összegű pótlékban.

Normatív gyermekétkeztetés

A Kormány a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény módosításával 2015. szeptember 1-től kiterjesztette az ingyenes bölcsődei és óvodai étkeztetésre való jogosultsági kört, mellyel minél szélesebb körben kívánták térítésmentesen biztosítani az étkeztetést az arra rászorulóknak.

A hatályos szabályozás szerint, a bölcsődében és az óvodában az ingyenes étkeztetésre való jogosultság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül megilleti a három vagy több gyermeket nevelő családok gyermekeit, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő szülők gyermekeit, nevelésben vett gyermekeket, továbbá azon családok gyermekeit is, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át. A jövedelem alapján adott kedvezmény a szülők nyilatkozatán alapul.

A két intézménytípusba járó gyerekek közül az adott időpontban az óvodások 35%-a (371 főből 129 fő) és a bölcsődések 20 %-a (64 főből 13 fő) részesült az ingyenes étkeztetésben, mely az előző évi adatokhoz képest az óvodáknál 7% csökkenést, a bölcsődéknél 1% emelkedést mutat.

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 2016. január 1-jétől önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként határozta meg a szünidei gyermekétkeztetést, és a hátrányos helyzetű, és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos

helyzetű gyermekek részére történő biztosítását kötelező önkormányzati feladatként jelölte meg. A települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli, egyszeri meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, illetve ezen kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja a jogszabályban meghatározott időtartamban.

A korábbi években a képviselő-testület határozatban döntött arról, hogy az adott évben hány fő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek étkeztetését biztosítja önként vállalt feladatként.

A képviselő-testület a 2023. évben a korábbiaktól eltérően, rendeleti szinten szabályozta ezen gyermekek étkeztetésének kérdését. A gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2023. (III.2.) számú önkormányzati rendeletben foglaltak alapján a képviselő-testület a nyári szünidei gyermekétkeztetés keretében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére a szülő, törvényes képviselő kérelmére a Gyvt. 21/C. § (2) bekezdés b) pont ba) alpont szerinti időtartamban – létszámi megkötés nélkül – ingyenesen biztosítja. Az igények felmérése a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködésével történik, a nyári szünetet megelőzően, legkésőbb az adott év május 01. napjáig.

2025-ben az Önkormányzat döntött az általa nyújtott, önként vállalt támogatási formák körének bővítéséről.

2025. július 01-től a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2023. (III.2.) számú önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint, a képviselő-testület támogatást nyújt a 0-18 éves korú kerületi gyermekek egészségi állapotának megőrzéséhez és lehetőség szerinti helyreállításához kapcsolódó gyógyszer-és gyógyászati segédeszköz szükséglet, valamint egyéb, egészségmegőrzést támogató termékek költségének csökkentése érdekében.

Belvárosi gyermekek egészségügyi támogatására jogosult az V. kerületben lakcímmel rendelkező 0-18 éves korú tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek – aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak – jogán V. kerületi lakcímmel rendelkező törvényes képviselője, akinek családjában az egy főre eső havi nettó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 1300%-át, egyedülálló szülő esetében 1350%-át, három vagy több gyermeket nevelő család esetében 1400%-át. A támogatás havi összege 6.000.-Ft.

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének, a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2023. (III.2.) számú önkormányzati rendelete alapján biztosított támogatások:

Ellátás típusa	Jogosultak száma (fő vagy család)	Ellátásra fordított összeg
Nevelési támogatás	17 család	1.230.000.-Ft
Tömegközlekedési támogatás	67 család	2.456.400.-Ft
Környezettudatos közlekedési eszköz vásárlásának támogatása	101 fő	3.484.500.-Ft
Időszaki támogatás	98 család	7.210.000.-Ft
Szociális tanulmányi ösztöndíj	7 család	461.700.-Ft
Beiskolázási támogatás	14 család	427.500.-Ft
Fiatалok életkezdési támogatása	95 fő	6.005.800.-Ft
Ellátás típusa	Jogosultak száma (fő vagy család)	Ellátásra fordított összeg
Karácsonyi támogatás	31 fő	465.000.-Ft
Belvárosi családtámogatás	122 fő	3.477.000.-Ft
Belvárosi „Élj okosan” támogatás	14 fő	1.400.000.-Ft

2025. évben belvárosi étkezési térítési díjtámogatásban 119 gyermek jogán részesült a szülő/törvényes képviselő.

Gyermekek védőoltás költségeinek átvállalása

A képviselő-testület a belvárosi 0-18 éves korú gyermekek Magyarországon ajánlott védőoltásának költségeit átvállalja, az oltóanyagok beszerzéséről és a házi gyermekorvosokhoz történő eljuttatásáról a Belváros-Lipótváros Egészségügyi Szolgálat gondoskodik. Az Önkormányzat a 2025. évben ezen ellátásra 10.438.903.-Ft összeget fordított.

A **babaköszöntő csomag** természetbeni támogatás, amelynek formája egy egyszeri támogatási csomag, amely a kerületi Védőnői Szolgálat közreműködése útján a gyermek születését követő 180 napon belül igényelhető. A 2025. évben 36 család részére juttattunk el babaköszöntő csomagot az V. kerületben a védőnői szolgálat, illetve az Önkormányzat képviseletében a polgármester meghatalmazottja útján.

A Képviselő-testület a kerületi lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen is a kerületben élő kiskorú gyermek jogán törvényes képviselője kérelmére, valamint az V. kerületben működő oktatási, nevelési, gyermek-egészségügyi szolgáltatók (Egyesített Bölcsődék tagintézményei, Belvárosi Egyesített Óvoda tagintézményei, általános iskolák, Belvárosi Községi Tér, házi gyermekorvosi rendelők) részére, súlyos allergiás anafilaxia esetére **életmentő adrenalin injekció** költségének átvállalásáról, illetve annak beszerzéséről/ rendelkezésére állásáról gondoskodik.

Az Önkormányzat a gyermeket nevelő családok anyagi terheinek csökkentése és a környezettudatos szemléletformálás érdekében mosható nadrárpelenka támogatás nyújt, melynek összege – az adott jogosultági feltételek alapján – 30.000.- 60.000.-Ft összegű támogatást jelent.

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének, a szociális juttatások rendszeréről szóló 7/2023. (III.2.) számú önkormányzati rendelete alapján, a gyermeket nevelő családok részére biztosított támogatások:

Ellátás típusa	Jogosultak száma (fő vagy család)	Ellátásra fordított összeg
Belvárosi kismamabérlet támogatás	20 fő	572.700.- Ft
Nagycsaládos fűtéstámogatás	35 fő	1.340.640.- Ft

Ellátás típusa	Jogosultak száma (fő vagy család)	Ellátás összege
Kedvezményes élelmiszervásárlási jogosultság (3 vagy több gyermeket nevelő család részére)	31 fő	havi 15.000.- Ft vásárlási keretösszegre 100% kedvezmény
Kedvezményes élelmiszervásárlási jogosultság (0-18 éves korú súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család részére)	3 fő	havi 15.000.- Ft vásárlási keretösszegre 100 % kedvezmény

A 2025. évben is megtartásra kerültek az évek óta sikeresen, természetbeni ellátásként nyújtott akciók, mint az almaosztás, a húsvéti sonka biztosítása, illetve az őszi időszakban esedékes burgonyavásár, a karácsonyi kedvezményes fenyőfavásár. Ezen akciókban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, nevelési támogatásban részesülő, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, három vagy több gyermeket nevelő családok is részesülhettek, hatékonyan kiegészítve a pénzbeli ellátások rendszerét, közvetlen segítséget nyújtva az érintett családoknak.

A 2025 évben is segítséget nyújtottunk az iskolakezdéshez a kerületben élő családok részére, az önkormányzat ügyfélszolgálati irodáján ingyenes füzetcsomagot vehettek át az V. kerületben lakó, általános iskolás gyermekek, amely mellé a korábbi évekhez hasonlóan POKET zsebkönyvet is választhattak a diákok. A megmaradt füzetcsomagok a helyi általános iskolákba, óvodákba kerültek kiszállításra, ahol az intézményvezetők az év során az arra rászoruló tanulók részére osztották ki, illetve az óvodák a különböző fejlesztő (pl: logopédiai) foglalkozásokon tudták felhasználni.

A települési szinten működő programok közül továbbra is ki kell emelni a Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft által működtetett Belvárosi Közösségi Tér programjait. Az intézmény rendkívül széles körű és magas színvonalú programokat és szolgáltatásokat nyújt az V. kerületben élő gyermekek, szülők számára.

Továbbra is nagy népszerűségnek örvend a Belvárosi Vándorbölcső Program, amelynek célja a belvárosba érkező újszülöttek köszöntése a közösségben. A korábbi évekhez hasonlóan, 2025-ben is jelentkezhetnek az önkormányzat felhívásra a kerületi, gyermeket váró kismamák, amelynek során jogosulttá válnak a belvárosi vándorbölcső használatára.

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzata a 2025. évben is támogatta a kerületi óvodába, illetve általános iskolába járó gyermekek úszásoktatását a Vadász utcai V30 Sportközpontban működő Tanuszoda és úszómedencék használatának lehetőségével. Emellett a V30 Sportközpont által szervezett nyári úszótáborban részt vevő, 4-12 éves belvárosi gyermekek részére 15.000.-Ft összegű támogatást nyújtott Önkormányzatunk.

Az Önkormányzat a sportban, tanulásban, művészeti tevékenységben kiemelkedő tehetségű és képességű belvárosi fiatalokat ebben az évben is Belváros Ifjú Sportolója Ösztöndíjban, Belváros Ifjú Tehetsége Ösztöndíjban, illetve Belvárosi Művészeti Ösztöndíjban részesítette, ezzel is segítve őket céljaik elérésében.

Emellett továbbra is biztosítjuk a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének segítése érdekében a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszert, az elmúlt évek gyakorlata alapján, az összes pályázó támogatásával, évi 10 hónapon keresztül.

Kerületünkben az egyházak, társadalmi és civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a helyi lakosság nagy számban vesz részt az általuk nyújtott programokon és veszi igénybe szolgáltatásaikat. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja ezen szervezeteket, hozzásegítve őket tevékenységeik, rendezvényeik megvalósításához.

2025-ben már harmadik alkalommal nyerte el Önkormányzatunk a Magyar Vöröskereszt által meghirdetett pályázaton a Humanitárius település címet, amely a társadalmi szolidaritás, a humanitárius tevékenységek valamint az önkéntesség területén végzett kimagasló tevékenység megvalósításának elismeréseként adható.

2025-ben az önkormányzat elindította a Belvárosi Életrevaló Pilot Programot, amelynek célja a hirtelen szívbetegség esetén alkalmazható újraélesztési ismeretek oktatása, a kerületben működő általános iskolás és gimnazista diákok, valamint az oktatási és nevelési intézmények munkatársainak elméleti és gyakorlati képzésének megvalósításával.

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

Belváros-Lipótváros Önkormányzata Gyvt. által meghatározott kötelező feladatai:

- Bölcsődei ellátás /Gyvt. 41.§/
- Gyermek átmeneti otthona /Gyvt. 50.§/
- Gyermekjóléti Szolgáltatás /Gyvt. 39.§/

A gyermekek napközbeni ellátását integráltan Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Egyesített Bölcsődék intézménye (1055 Budapest, Balaton u. 10.), a gyermekek átmeneti otthona szolgáltatást ellátási szerződés keretében a Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában működtetett gyermekek átmeneti otthona (1088 Budapest, Szentkirályi u. 15.), míg a gyermekjóléti szolgáltatást összevont formában Belváros-Lipótváros V. kerület Önkormányzat Egyesített Szociális Intézménye (Család- és Gyermekjóléti Központ, 1056 Budapest, Havas u. 2.) biztosítja.

III. 1. Gyermekek napközbeni ellátása – Bölcsődei ellátás

Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, az ellátások igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok.

A gyermekek napközbeni ellátását Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat Egyesített Bölcsődék intézményének 3 telephelye biztosítja:

- Papnövelde u. 4-6. - székhely
- Balaton utca 10. - telephely
- Széchenyi rakpart 7. - telephely

A 2023-es évben a három telephelyen az engedélyezett gyermeklétszám 134 fő.

A szolgáltatás ellátási területe: elsődlegesen Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerülete, továbbá Budapest Főváros és Pest megye közigazgatási területe.

A gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2023. (III.2.) sz. önkormányzati rendelet 23§. (3) bekezdése alapján a kerületi gyermekek elhelyezése után fennmaradó bölcsődei férőhelyekre

az Önkormányzat által működtetett intézményekben, illetve egyéb közintézményekben dolgozók gyermekei felvehetők *25%-os méltányossági keretben*. A méltányossági hatáskör gyakorlója a polgármester.

A szolgáltatás igénybevétele: az ellátást az 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 42. § alapján kell biztosítani. A bölcsődei ellátás a gyermek 20 hetes korától vehető igénybe a 3. életév betöltéséig, illetve legfeljebb a már megkezdett nevelési év végéig.

A szolgáltatás igénybevételének rendje:

A bölcsődékbe való beiratkozás a szeptemberben kezdődő nevelési évre május második hetében történik. A kijelölt időszakon túl, az üresen maradt férőhelyekre a nevelési év folyamán is lehetséges a felvétel.

A szolgáltatás iránti kérelmet az Egyesített Bölcsődék vezetőjéhez (intézményvezető) a gyermek szülői felügyeleti jogával rendelkező szülőnek vagy törvényes képviselőnek kell benyújtania. A kérelem elbírálásáról az intézményvezető dönt.

Az elbírálásnál előnyt élvez:

- az a család, aki családgondozásban részesül, és a gyermek fejlődése érdekében napközbeni ellátás szükséges,
- az a család, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- egyedülálló szülő,
- az a szülő, aki orvosilag igazolt állapota miatt nem tudja ellátni gyermekét,
- az a család, melyben a nevelt kiskorúak száma három vagy ennél több,
- az a gyermek, aki esetében gyámhatósági határozat alapján gyámként kirendelt hozzátartozó látja el a gondozási-nevelési feladatokat

A felvételről, valamint a felvételi kérelem elutasítása esetén az intézményvezető írásban értesíti a kérelmezőt. A felvételi kérelem – férőhely hiánya miatti - elutasítása esetén, az intézményvezető egyben arról is tájékoztatja a szülőt, hogy gyermeke várólistára kerül.

Férőhely-üresedés esetén a kérelmező értesítést kap a felvétel lehetőségéről, valamint az elhelyezés időpontjáról.

A bölcsődei ellátás igénybevételének első napján az intézményvezető a kérelmezővel, illetve a törvényes képviselővel írásban megállapodást köt a Gyvt. 32.§ (5) és (7) bekezdésében meghatározottak alapján.

III. 2. Gyermekjóléti szolgáltatás

III. 2. 1. Gyermekek Átmeneti Otthona

A gyermekjóléti alapellátás keretében az önkormányzat a Gyvt. 50. § és 94. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően a gyermekek átmeneti otthoni elhelyezését ellátási szerződés keretében biztosítja. Az ellátási szerződésben foglaltak alapján a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Gyermekek Átmeneti Otthona 1 fő Budapest V. kerületi lakóhellyel rendelkező 0-18 éves gyermek részére nyújt ellátást, aki családban él, de átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül marad vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett. Emellett a Gyermekek Átmeneti Otthona a rendelkezésre álló üres férőhelyek terhére további V. kerületi lakóhelyű 0-18 éves korú gyermeket ellátását is biztosíthatja, a szerződésben meghatározott férőhelyszám feletti napi térítési díj ellenében.

2025-ben nem volt szükség az átmeneti gondozás igénybevételére.

Az átmeneti ellátást nyújtó gondoskodik a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról. Az ellátás igénybevétele önkéntes, a szülő, törvényes képviselő kérésére történik, térítési díj megfizetése mellett.

A Gyermek Átmeneti Otthona a rendelkezésre álló üres férőhelyek terhére további V. kerületi lakóhelyű, 0-18 éves korú gyermek/gyermekek ellátását is biztosíthatja.

A gyermekek ellátása kiterjedt, tanulmányi eredményeiknek javítására (az évismétlés elkerülésére és a középiskolai felvételének megfelelő megalapozására egyaránt), az életkoruknak megfelelő napirend kialakítására, deviáns viselkedésmintákra való hathatós változtatásra, családi kapcsolataik részbeni változtatására is.

A gondozást nyújtó intézmény szakemberei folyamatos kapcsolatban álltak a Belvárosi Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársaival. A kooperáció célja a család minél komplexebb módon történő eredményes megsegítése volt.

III. 2. 2. Családok Átmeneti Otthona

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. § (3) bekezdésének c) pontja alapján, a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén harmincezernél több állandó lakos él, családok átmeneti otthonát köteles működtetni. Mivel kerületünk lakosságlétszáma harmincezer fő alatt van, ezért családok átmeneti otthonának működtetése nem kötelezően ellátandó feladatként jelentkezik. Az Önkormányzat továbbra is fontosnak tartja a kerületben élők szociális biztonságát, így a továbbiakban is önként vállalt feladatként biztosítja a családok elhelyezését.

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata, a szociális krízishelyzetben lévő családok átmeneti elhelyezésének és gondozásának érdekében feladat-ellátási szerződést kötött az S.O.S. Krízis Alapítvánnyal, mely alapján elhelyezésben részesít 4 főt (1 családot), mely szükség esetén a szolgáltatást nyújtó szabad kapacitásának függvényében túlléphető.

Az S.O.S. Krízis Alapítvány 1997 óta a fővárosi gyermekvédelem meghatározó szereplője. Az országban elsők között hoztuk létre az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott családok átmeneti otthona szolgáltatást, melyet azóta is folyamatosan működtetünk. Az átmeneti otthonban minden család családgondozót és szakgondozót kap, akik a beköltözést követően 24 órán belül felveszik a kapcsolatot az új családdal. A következőkben közösen feltérképezik a család erőforrásait és deficitjeit, az alapján gondozási tervet készítenek, mely tartalmazza azokat a lépéseket, melyek a család helyzetének megváltoztatásához szükségesek, illetve az

intézmény által ehhez rendelt támogatások körét. Az átmeneti otthonokban így valóban lehetőség van a mély segítő kapcsolat kialakítására.

A családok átmeneti otthona ellátás területén szinte már közhelynek számít, hogy a lakhatási probléma, az otthon elvesztése mögött összefüggő és komplex problémák húzódnak meg, melyek sok esetben nem az egyén életében gyökereznek: az örökölt szegénység, transzgenerációs hatások, a társadalmi-szociálpolitikai környezet és az egyéni diszpozíciók együttes hatásai érvényesülnek, összeadódnak. Az átmeneti gondozás eszközei nem minden esetben elégségesek ahhoz, hogy a komplex problémákra a gondozás egy-másfél éve alatt megoldás szülessen. A fókusz a gyermekek viszonylagos jóllétének és a családban történő biztonságos nevelkedésén megteremtésén lehet.

A Családok Átmeneti Otthonában igénybe vehető szolgáltatások: családgondozás, szociális-, gyámhivatali ügyintézés, gyermeknevelési-, életvezetési tanácsadás, gyermekfelügyelet, mentálhigiénés gondozás, fejlesztő pedagógiai segítség, jogi tanácsadás, krízis ellátás, szükség szerint teljes körű ellátás biztosítása. A gondozási folyamat célja az önálló életvitel megalapozása, melyhez eszköz a kiléptető lakás lehetősége, az előtakarékoság és a Félutas Ház szolgáltatás is.

2025-ben ezt az ellátási formát nem vették igénybe V. kerületi lakosok.

IV. BELVÁROSI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény a járásközpont települési önkormányzatok számára kötelező jelleggel előírta a család- és gyermekjóléti központok kialakítását. Belváros-Lipótváros Önkormányzat Képviselő-testülete 239/2015. (XI.12.) számú B-L.Ö. határozatával elfogadta az Egyesített Szociális Intézmény alapító okiratának módosítását család- és gyermekjóléti központ létrehozásáról.

Budapest Főváros területén abból adódóan, hogy a Központok létrehozásának elképzelése a járási székhely településeinek ellátásához kapcsolódott, egyfajta hibrid, az eredeti elképzelésekhez nem annyira illeszkedő, ellenben a kerületi sajátosságokhoz jobban alkalmazkodó rendszer jött létre, melyben a szolgáltatási funkciók és az azokhoz való hozzáférés nem választódik el élesen. Ez alól nem kivétel a Belváros sem, hiszen kerületi összehasonlításban is, az egyik legkompaktabb módon került megszervezésre az ellátás és így a helyi igényekre érzékenyen reagálva, komplex módon tud megvalósulni.

Személyi és tárgyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Havas u. 2. szám alatti épületben található telephelyen nyújt szolgáltatásokat, mely mind infrastrukturális, mind tárgyi feltételeiben megfelel a jogszabályi előírásoknak.

A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ égisze alatt tárgyévben 3 kollégával működött az esetmenedzseri csoport, akiknek elsődleges feladata a hatósági érintettségű gyermekvédelmi ügyekben a Gyámhatóság döntéshozatalának előkészítése, segítése, illetve a jogerős hatósági ügyekben a családok és az őket segítő szakemberek koordinálása. Ehhez az egységhez tartoznak még az adminisztratív feladatokat támogató asszisztens és a speciális szolgáltatásokat nyújtó tanácsadók, úgy mint, jogi-, pszichológiai tanácsadó, mediátor, családterapeuta, illetve a kizárólag ifjúsági prevenció feladatokat ellátó utcai szociális munkás is. A speciális szolgáltatások körébe tartozó óvodai- és iskolai szociális segítők 7 főre bővített munkacsoportja is ezen a telephelyen működik. Szolgáltatásaink a 2025. évben bővültek, lehetőségünk nyílt gyermek pszichológiai tanácsadás bevezetésére heti 20 órában, amely egész évben teljes kapacitással működött.

A Központ részeként a Havas utcai épületben található a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat is, ahol a tárgyév folyamán a szakmai vezető irányításával 6 fő családsegítő és egy asszisztens biztosította a szakmai feladatok ellátását. Ennek eredményeképpen egy könnyű átjárhatóságot és hozzáférést biztosító szolgáltatási csomaggal állunk a helyi lakosság rendelkezésére. Szolgáltatásaikat a kerület lakosai térítésmentesen vehetik igénybe.

A család-és gyermekjóléti szolgálat feladatait ellátó szakmai egység

Családsegítés

A családsegítés olyan, mindenki számára hozzáférhető szociális alapszolgáltatás, amely nem kötődik életkorhoz, jövedelmi helyzethez vagy szakértői véleményhez, és a kerület lakosai önkéntesen, térítésmentesen vehetik igénybe. A szolgáltatás célja, hogy támogatást nyújtson mindazon személyeknek és családoknak, akik szociális, mentálhigiénés problémákkal vagy egyéb krízishelyzettel küzdenek. Ennek keretében kiemelt feladat a problémák kialakulásának megelőzése, a már fennálló krízishelyzetek kezelése, valamint az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése. A családsegítés emellett hozzájárul ahhoz is, hogy a rászorulóknak hozzáférjenek a számukra elérhető pénzügyi és természetbeni támogatásokhoz, illetve egyéb szociális szolgáltatásokhoz.

A családok támogatását egy észlelő- és jelzőrendszer is segíti, amelynek feladata a veszélyeztetettség vagy krízishelyzet időben történő felismerése. A rendszer tagjai, többek között a jegyző, a kormányhivatal, szociális és egészségügyi intézmények, köznevelési intézmények, valamint a pártfogói és jogi segítségnyújtó szolgálatok, jelzéssel kell, hogy éljenek a szolgálat felé, ha segítségre szoruló személyről vagy családról szereznek tudomást. A beérkező információk alapján a szakemberek feltérképezik az érintettek körülményeit és teszik meg a szükséges intézkedéseket.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,

- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- krízishelyzetek kezelését, valamint a nehéz élethelyzetben élő családok támogatását szolgáló ellátásokat.

Gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával kell, hogy segítse a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és, a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez.

A 2016. január 1-én életbe lépett 55/2015. (XI. 30.) EMMI rendelet értelmében a család- és gyermekjóléti szolgálat beavatkozási lehetőségei az alapellátás keretében kezelhető problémák körére korlátozódtak, a hatósági intézkedések szakmai feladatai a család- és gyermekjóléti központokra hárultak.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás elősegítése,
- válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutás szervezése,

- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszerhez tartozó személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése. Különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni:
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálat igénybevételét.

A szociális segítő folyamat

A szolgáltatásba bevont ügyfelek első lépésként részletes, teljes körű tájékoztatást kapnak az igénybevétel feltételeiről és kereteiről. Ezt követően kerül sor az első interjú lebonyolítására, amelynek során megtörténik a probléma feltárása és pontos definiálása.

Az igények és szükségletek azonosítása után a családsegítő szakemberek ismertetik a rendelkezésre álló szolgáltatási lehetőségeket, majd az ügyféllel együttműködésben kialakítják az egyéni szükségletekre épülő cselekvési tervet. Ezt követően, a közösen elfogadott terv mentén, megkezdődik a szakmai együttműködés és a segítő folyamat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai

- szociális segítő tevékenység
- információnyújtás
- ügyintézés
- közvetítés más szolgáltatások felé
- életvezetési-, nevelési tanácsadás
- álláskeresési-, képzési tanácsadás
- családi gazdálkodási-, hátralék- és adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- közösség szervezés
- egyéni iskolai felzárkóztatás, beilleszkedés segítése
- adománygyűjtés, adománykövetítés

Közösség szervezés

A Szolgálat közvetítésével a 2025-ös évben a Fővárosi Állat- és Növénykert jóvoltából **4 gyermeknek** lehetősége nyílt arra, hogy nyári élménynapon vegyen részt. Ebben az évben is szerveztek kirándulást és 1-1 napos programokat. A kiránduláson a szolgáltatásban érintett családok Szentendrére hajóztak, ahol múzeumlátogatáson és közös ebéden vettek részt.

Adománykövetítés

A Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete V. kerületi Szervezete 2025-ben két alkalommal nyújtott támogatást intézményünk részére, amelynek keretében mintegy 40 adománycsomagot biztosított egyedülálló, illetve családban élő rászorulóknak számára. A karácsonyi időszakban az adomány mennyisége tovább bővült, így összesen közel 70 csomag került kiosztásra. Az adományok vegyesen tartalmaztak tartós élelmiszereket, valamint szezonális termékeket is. A helyi szervezeti egységgel az intézmény stabil, kiegyensúlyozott szakmai együttműködést ápol, a szervezet munkatársai minden esetben segítőkész és támogató hozzáállást tanúsítottak.

Az ügyfelek minden évben pozitívan fogadják az intézmény és a helyi önkormányzat által a Mikulás, a karácsonyi, valamint a húsvéti ünnepek alkalmából biztosított ajándécsomagokat, amelyek jelentős szerepet töltenek be a rászoruló háztartások ünnepi támogatásában.

A fent részletezett támogatások 2025-ben további felajánlásokkal egészültek ki. Ezek keretében rászoruló családok számára karácsonyi, többfogatós melegítkezés biztosítására érkezett felajánlás, továbbá jelentős értékű higiéniai adománycsomagok kerültek kiosztásra.

Emellett a kerületben élő gyermekek részére karácsonyi, zenés ünnepség került megszervezésre civil szervezeti felajánlás révén. A program előkészítése során a kiskorúak lehetőséget kaptak arra, hogy rajz formájában megfogalmazzák karácsonyi kívánságaikat, amelyek az ünnepség keretében - az „Angyalka karácsony” kezdeményezés részeként - teljesítésre kerültek. Az esemény során összesen 27 gyermek részesült személyre szabott ajándékban, amely jelentős élményt és érzelmi támogatást nyújtott számukra és családjaik számára.

Családi gazdálkodási-, hátralék- és adósságkezelési tanácsadás

Belváros-Lipótváros Budapest V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2023.(III.2.) önkormányzati rendelete a szociális juttatások rendszeréről 9. fejezete értelmében Szolgálatunk a kerületben élő lakhatási hátralékot felhalmozott szociálisan rászoruló emberek számára hátralékkezelési szolgáltatást biztosít. A 2025-es évben nem indult ilyen típusú szolgáltatás, mert vagy a tartozás mértéke haladta meg a kijelölt összeget, vagy a rendeletben meghatározott egyéb feltételeknek nem felelt meg az ügyfél.

Abban az esetben, amennyiben az ügyfél a hátralékkezelési szolgáltatásba nem bevonható, családsegítőink egyéni családi gazdálkodási tanácsadás és szociális ügyintézés keretében segítik életvezetésüket együttműködve az ügyben érintett szereplőkkel (pl. közüzemi szolgáltatókkal, munkáltatókkal, a helyi önkormányzattal, a városüzemeltetéssel, pénzintézetekkel, Államkincstári folyósító és kifizetőhelyekkel, valamint civil szervezetekkel).

Ezekben az esetekben olyan civil szervezetekkel együttműködve, mint a Nyugodt szívvel a lakhatásért Alapítvány vagy az Eranus Alapítvány sikerült egyéni elbírálás alapján pénzügyi támogatást szervezni klienseiknek, így mérsékelve a felhalmozott hátralékot, akár az önkormányzat, akár a közmű szolgáltatók felé.

Család- és gyermekjóléti szolgálat egyéb tevékenységei

Szolgálatunk közreműködésével Belváros-Lipótváros Önkormányzata a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján szünidei gyermekétkeztetés keretében ingyenes ebédet biztosít a szülő, törvényes képviselő kérelmére.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, amelyet a Védőnői Szolgálattal szorosan együttműködve végeznek. Jogszabályi kötelezettségüknek eleget téve minden esetben tájékoztatják az anyát, az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, lakhatási lehetőségekről.

Igénybevétellel összefüggő adatok

A Szolgálat alapellátás keretében 294 fővel, 104 családdal kötött együttműködési megállapodást 2025-ben. A szolgáltatást igénybe vevő családok összetételét tekintve megállapítható, hogy az ellátásban részesülők többsége gyermekes család. A legnagyobb csoportot a párkapcsolatban élő, 1–2 gyermeket nevelő családok alkotják. A többgyermekes családok aránya (összesen 14 család) szintén figyelemre méltó, mivel ezekben a háztartásokban a megélhetési és nevelési kihívások halmozottan jelentkezhetnek. A 2025. évi adatok alapján az alapellátásban gondozott családok számának növekedése mellett a hatósági intézkedésben érintett családok száma is emelkedett.

Veszélyeztetett kiskorúak

A Gyvt. 7. §-a kimondja, hogy amennyiben a családi környezet a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését veszélyezteti, indokolt esetben - a gyermek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva - sor kerülhet akár a gyermek családjából való kiemelésére is.

A 2025. évi adatok alapján a gyermekek veszélyeztetettsége döntően környezeti és családi eredetű, mivel az esetek mintegy 90%-ában a problémák a szülők életvezetéséhez, a családi működéshez vagy a lakhatási körülményekhez köthetők, miközben az anyagi okok

önmagukban csak elenyésző arányban jelennek meg. Kiemelendő, hogy a gyermekek jelentős része érintett valamilyen bántalmazási vagy elhanyagolási formában, különösen a lelki bántalmazás gyakorisága magas, ami rejtett, nehezebben felismerhető kockázatokra utal.

Az adatok azt jelzik, hogy a hatékony beavatkozás kulcsa elsősorban a családi rendszer működésének javításában, a szülői kompetenciák fejlesztésében és a jelzőrendszer megerősítésében rejlik.

Veszélyeztetettség megszüntetésével kapcsolatos feladatok

A Szolgálattal kapcsolatban álló családok folyamatos, személyre szabott támogatásban részesülnek a gyermek(ek) gondozásának, ellátásának és nevelésének segítése érdekében. A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított szolgáltatások, így különösen a pszichológiai és mentálhigiénés tanácsadás, pár- és családkonzultáció, valamint jogi segítségnyújtás hozzájárulnak a családi működésben jelentkező zavarok feltárásához és kezeléséhez. Minden esetben a szakembereknek mérlegelniük kell, hogy a veszélyeztetettség megszüntethető-e az önkéntesen igénybe vehető szolgáltatások eszközeivel. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata mindezek alapján a veszélyeztetettség megelőzése, felismerése és megszüntetése érdekében végzett komplex szociális munka. Ha a család nem működik együtt, és a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, esetmegbeszélés vagy esetkonferencia kerül összehívásra az ügyben érintett szakemberek és a szülők bevonásával. Ennek célja a probléma komplex feltárása és a megoldási lehetőségek meghatározása. Ha a veszélyeztetettség továbbra is fennáll, a Szolgálat hatósági intézkedést kezdeményezhet. Közvetlen, súlyos veszélyeztetettség fennállása esetén a Szolgálat haladéktalanul intézkedést kezdeményezhet az ideiglenes hatályú elhelyezés érdekében is.

Átmeneti gondozás

Abban az esetben, ha egy család átmeneti jelleggel olyan életvezetési nehézséggel küzd, amely miatt a gyermek családban történő nevelkedése ideiglenesen nem biztosítható, a törvényes képviselő kérheti a kiskorú átmeneti gondozását. A gyermekek átmeneti gondozásának

feladatát Belváros-Lipótváros Önkormányzata a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Gyermek Átmeneti Otthonával kötött ellátási szerződés keretében látja el, 1 férőhely biztosításával.

A lakhatásukat elvesztett családok számára a családok átmeneti otthona biztosít ideiglenes elhelyezést és gondozást. Az ellátás elsődleges célja a gyermekek családban történő nevelkedésének támogatása, valamint a családból történő kiemelés megelőzése olyan esetekben, amikor az átmeneti segítség hiányában ez elkerülhetetlenné válna. Belváros-Lipótváros Önkormányzata az S.O.S. Krízis Alapítvány Családok Átmeneti Otthonával kötött ellátási szerződés alapján biztosítja ezt a szolgáltatást az V. kerületi családok számára. 2025-ben intézményünk nem vette igénybe ezt az ellátási formát családok elhelyezésére.

Észlelő- és jelzőrendszer működése

A 2024. és 2025. évi adatok összehasonlítása alapján megállapítható, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszer aktivitása csekély mértékben, de növekedett. A 0–17 évesekkel kapcsolatos jelzések száma szinte alig mutat eltérést (2024: 132, 2025: 135), ugyanakkor a nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések száma jelentősen nőtt (2024: 60, 2025: 92), ami az összes jelzés számának jelentős emelkedését eredményezte. A jelzések forrását tekintve különösen szembetűnő a szociális szolgáltatók (2024: 17, 2025: 37), az egészségügyi szolgáltatók (2024: 6, 2025: 17), valamint a rendőrség jelzéseinek növekedése (2024: 18, 2025: 29). Emellett a köznevelési intézmények jelzésszáma csökkent (2024: 59, 2025: 47). Összességében a változások a jelzőrendszer erősödő aktivitását, valamint a problémák szélesebb körű észlelését és jelzését mutatják, különösen a szakmai szereplők részéről. Ugyanakkor az adatok alapján továbbra is indokolt a jelzőrendszer működésének és aktivitásának további erősítése, különös tekintettel azokra a területekre, ahol visszaesés vagy alacsonyabb jelzési hajlandóság tapasztalható.

2025. évi szakmai tapasztalatok és tendenciák

Az elmúlt időszakban a szolgálat működését több, egymással összefüggő tendencia határozta meg, amelyek együttesen a szakmai munka komplexitásának és terhelésének növekedését eredményezték.

Multikulturális ellátási környezetből adódó kihívások

A szolgálat ellátási területén egyre több olyan család él, akik eltérő kulturális háttérrel rendelkeznek. Ez a sokszínűség értékes, ugyanakkor a gyermekvédelmi munka során komoly szakmai kihívásokat jelent. A különböző nevelési szokások, kommunikációs minták és nyelvi különbségek miatt gyakran nehéz hatékonyan együttműködni a családokkal, ezért a szakemberektől elengedhetetlen a kulturális érzékenység és a különböző kultúrák sajátosságainak ismerete. Sok esetben nem hagyományos gyermekvédelmi probléma áll fenn, hanem a gyermekek beilleszkedési nehézségei, ami tovább növeli az egy esethez szükséges szakmai időráfordítást és a munkaterhelést.

Az esetek komplexitásának növekedése

A multiproblémás esetek kezelése különösen nehéz, mert a problémák gyakran összefüggnek, és nem oldhatók meg külön-külön. A hagyományos módszerek sokszor nem elegendőek, ezért fontos, hogy a szakemberek figyelembe vegyék a család és a környezet egészét, valamint személyre szabott, rugalmas beavatkozásokat alkalmazzanak. Így nagyobb az esély arra, hogy a segítség valóban eredményes legyen, és hosszabb távon is javulást hozzon a család életében.

Rejtett veszélyeztetettség megjelenése

A kerület sajátos társadalmi-gazdasági helyzetéből adódóan egyre inkább megfigyelhető a veszélyeztetettség kevésbé látható formáinak jelenléte. A kedvezőbb anyagi körülmények között élő családok esetében is megjelennek olyan működési zavarok, amelyek a gyermekek fejlődését és jóllétét negatívan befolyásolhatják.

Különösen jellemző:

- az érzelmi elhanyagolás,
- a szülői jelenlét hiánya,
- a gyermekekre nehezedő túlzott teljesítményelvárásokból fakadó pszichés terhelés.

Ezen problémák gyakran rejtve maradnak a jelzőrendszer számára, mivel nem járnak azonnali krízissel, így felismerésük sok esetben késleltetett, így a beavatkozásra már csak előrehaladottabb állapotban kerül sor.

Jelzőrendszeri együttműködés

A jelzőrendszeri együttműködés terén a korábbi években tapasztalt fejlődés mellett továbbra is jelen vannak hiányosságok. Egyes jelzőrendszeri tagok aktivitása alacsony, ami nehezíti a problémák időben történő felismerését és kezelését.

Mindezek alapján továbbra is szükséges a jelzőrendszeri együttműködés erősítése, különös tekintettel a jelzési hajlandóság növelésére és a szakmaközi kommunikáció fejlesztésére.

Szakmai terhelés és kapacitáshiány

A fenti tendenciák együttes hatásaként a szakmai munka terhelése jelentősen növekszik. A magas esetszámok mellett az esetek idő- és energiaigénye is emelkedik, ami fokozott pszichés megterhelést jelent a szakemberek számára.

Pozitív fejlemény volt 2025-ben a szolgálat bővítése, így jelenleg már hat státuszban dolgoznak családsegítők, ami lehetővé teszi a feladatok hatékonyabb elosztását. Ez különösen fontos a növekvő esetszámok és az esetek komplexitása mellett, mivel a bővítés érezhetően csökkentette a szakemberek egyéni terhelését, és javította a szolgálat működőképességét.

A kihívások mellett a szolgálat működését támogató szakmai struktúrák rendelkezésre állnak: biztosított az egyéni és csoportos szupervízió, valamint mentálhigiénés támogatás, amelyek hozzájárulnak a szakmai munka minőségének fenntartásához és a kiegészítés megelőzéséhez.

Összegzés

2025-ben stabil szervezeti és szakmai keretek között, ugyanakkor növekvő komplexitású kihívások mellett működött Intézményünk. A szolgáltatási struktúra integrált jellege, amelyben a szolgálati és központi feladatok egymásra épülve, jól átjárható módon jelennek meg, továbbra is hatékony hozzáférést biztosított a lakosság számára. Az alapellátás megerősítése irányába tett szakmai törekvések eredményesnek bizonyultak, nőtt az együttműködési megállapodással

gondozott családok száma. Ez arra utal, hogy a preventív, korai beavatkozásra épülő szemlélet a gyakorlatban érvényesül.

A veszélyeztetettségi adatok egyértelműen megerősítik azt a tendenciát, hogy a gyermekek problémáinak döntő többsége nem egyéni, hanem családi és környezeti eredetű. Kiemelkedően magas a szülői életvezetési nehézségekből, családi működési zavarokból, valamint a lelki bántalmazásból és elhanyagolásból fakadó kockázatok aránya. Ezzel párhuzamosan az anyagi problémák önálló okként kisebb súllyal jelennek meg, ami a kerület sajátos társadalmi helyzetét tükrözi. Ugyanakkor egyre hangsúlyosabbá válik a rejtett veszélyeztetettség jelenléte, különösen az érzelmi elhanyagolás és a túlzott teljesítményelvárások formájában.

A szakmai tevékenységek alakulása a munka fókuszának eltolódását mutatja: a klasszikus segítő tevékenységek mellett jelentősen megnőtt az intenzív, komplex esetkezelési formák (esetkonferencia, esetkonzultáció, családlátogatás) szerepe. Ez a változás összhangban áll az esetek multiproblémás jellegének erősödésével. A család- és gyermekjóléti központ felé történő közvetítések növekedése szintén azt jelzi, hogy a súlyosabb, hatósági intézkedést igénylő esetek aránya nem csökken.

A jelzőrendszer működésében összességében mérsékelt erősödés figyelhető meg, különösen az egészségügyi és szociális szektor, valamint a rendőrség aktivitásának növekedése révén. Ugyanakkor továbbra is fennállnak együttműködési hiányosságok, különösen egyes intézménytípusok alacsony jelzési hajlandósága tekintetében.

Összességében megállapítható, hogy a szolgálat szakmai működése 2025-ben adaptívan reagált a változó társadalmi és gyermekvédelmi kihívásokra. A növekvő esetszám és komplexitás ellenére a kapacitásbővítés, valamint a szakmai támogató rendszerek hozzájárultak a működés stabilitásához. A jövőre nézve kulcsfontosságú a korai jelzés és prevenció további erősítése, a családi működésre fókuszáló beavatkozások fejlesztése, valamint a jelzőrendszeri együttműködés mélyítése annak érdekében, hogy a veszélyeztetettség minél korábbi szakaszban felismerhető és kezelhető legyen.

IV. 2. A család-és gyermekjóléti központ feladatait ellátó szakmai egység

Család-és Gyermekjóléti Központ

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat biztosít.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatellátás során a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló esetenmenedzselési feladatokat és a jogszabályban meghatározott speciális feladatokat lát el. A gyermekek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor-semleges egységes elvek és módszertan alapján végzi munkáját.

A Család-és Gyermekjóléti Központ feladatait részletesebben az 1997. évi XXXI. törvény, az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 64. § (4) bekezdése, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 6-33. §-a tartalmazza.

A család- és gyermekjóléti központok a jogalkotói szándék szerint négy kiemelten fontos funkciót látnak el:

1. hatósági előkészítő, és hatósági döntést követő gyermekvédelmi munka
2. speciális szolgáltatások biztosítása
3. prevenciós munka
4. tudásközpont

A Család- és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai, feladatai részletesen:

IV. 2. 1. Esetmenedzseri munka

A Központban folyó munka gerincét képezi az esetmenedzseri munka, mely elsősorban a hatósági eljárásban érintett családokkal folytatott egyéni esetkezelést értjük. Az esetmenedzser kizárólag gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el.

- a család- és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve előkészíti és kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve a visszahelyezett gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Az esetmenedzserek hidat képeznek a Szolgálat családsegítői és a Gyámhatóság között. Munkájuk, szakmai szerepvállalásuk során lényeges feladat az objektivitás, semlegesség

megtartása. A Központnál dolgozó esetmenedzserek mindegyike felsőfokú végzettséggel rendelkezik, magasan képzett, tapasztalt szakember. 2025-ben a stabil feladatellátást 3 esetmenedzserrel biztosítottuk.

A Család- és Gyermekjóléti Központ szoros egységben dolgozik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival. Az eset súlyosságától függően, illetve hatósági intézkedés (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, nevelésbe vétel) esetén a családsegítő és az esetmenedzser közösen dolgozik azon, hogy megszüntesse a gyermek veszélyeztetettségét.

Központ esetmenedzseri csoportjának szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma 2025. évben:

Az jogerős hatósági intézkedésben érintett ellátottak száma: 187 fő.

2025. évben az esetszámok 20%-os emelkedést mutattak az előző évhez képest. Változás abban tapasztalható, hogy míg eddig jellemzően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezése nyomán indultak hatósági eljárások, most ez a Gyámhatóság irányából indul jellemzően. Ennek oka az észlelő- és jelzőrendszeri feladatok erősebb szankcionálásában illetve az 2025. évben példátlan mennyiségű, súlyosan veszélyeztető, a hatóságok azonnali bevonását igénylő ügy megjelenésében keresendő. (zárt jelzések száma)

A jogerős intézkedésben érintett családok kísérésén kívül esetmenedzsereink azokban az ügyekben, melyekben vélelmezhető a gyermek(ek) oly mértékű veszélyeztetettsége, mely a hatósági intézkedés irányába mutat, már a felderítési szakaszban becsatlakoznak a szolgálat családsegítőjének munkájába, hogy segítsék a folyamatot, minél mélyebben megismerhessék a család működését és így szakmailag helytálló és megalapozott javaslattal élhessenek a gyámhatóság felé.

Természetesen nem minden esetben történik hatósági intézkedés, az esetek egy részében sikerült alapellátási együttműködésben olyan szolgáltatásokat, tanácsadásokat biztosítani a családok számára, mellyel a hatósági beavatkozás elkerülhető és a veszélyeztetés megszüntethető volt. 2025-es évben 187 ellátott, ebből 98 kiskorú volt érintett hatósági ügyben, melyből 50 ügyet a Szolgálat delegált, a Központ részéről tényleges hatósági intézkedésre tett javaslatok száma 58 lett, a fennmaradó ügyeket alapellátási együttműködés keretében, szolgáltatások biztosításával sikerült kezelni.

Legnagyobb számban továbbra is a védelembe vétel alatt álló gyermekek vannak (71 fő), ők az ellátottak 88%-át ami az előző évekhez képest emelkedő tendenciát mutat. Ebben az esetben a gyermekek családjukban nevelkednek, de egy szorosabb kontroll és hatósági kötelezések mentén valósul meg az együttműködés a családdal. A Család- és Gyermejkölési Szolgálat munkatársai bevonásra kerülnek a folyamatba, hiszen az esetmenedzserek szociális segítő munkát nem végezhetnek, ők a folyamat- és változásmenedzsment tevékenységeket, illetve az információ gyűjtést és feldolgozást végzik.

A Központ munkatársai számára az elsődleges prioritás, hogy a gyermekek családban történő nevelkedését segítsék, így minden rendelkezésünkre álló eszközt és szolgáltatást ennek a célnak a szolgálatába állítanak, melyben elkötelezett partnerek a társszervek és az észlelő- és jelzőrendszeri tagok is. Ez eredményezheti, hogy a kerületben az országos átlaghoz képest alacsony számban kerül sor a gyermekek családból való kiemelésére és az esetek többségében a gyermekek nem szakellátásba, hanem a nevelésükre alkalmas családtaghoz vagy ritkábban átmeneti ellátásba kerülnek.

A nevelésbe vett gyermekek aránya az eddigi folyamatos emelkedést mutató trendekkel szemben 2025. évben 35%-ról 11%-ra (9 fő) csökkent, melynek az az oka, hogy a GYVR rendszeres használatával könnyebben követhetővé váltak a családok, így nem ragadnak bent ügyek a rendszerben, illetve a gyermekvédelmi szakellátásba egyre kevesebb gyermek kerül be.

IV. 2. 2. Speciális szolgáltatások

A Család- és Gyermejkölési Központ speciális szolgáltatásait a kerület teljes lakossága számára térítésmentesen biztosítja, igénybevételük feltételrendszere egyszerű, a kapacitások kielégítőek, az igényekhez igazodnak, így várólista nincs. 2025-ben minden esetben biztosították a kért szolgáltatást. A szolgáltatások iránt az igény a lakosság körében folyamatosan növekszik, a szakemberek munkájával kapcsolatban pozitív visszajelzések érkeznek.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a mentálhigiénés célú ellátások iránt mutatkozott a legnagyobb igénybevételi szándék. A speciális szolgáltatások – különösen a tanácsadások – esetében évről-évre komoly problémát jelent, hogy az ügyfelek az előjegyzett időpontokon nem, vagy

pontatlanul jelennek meg, távolmaradásukat, késésüket nem jelzik, aminek szankcionálására – elsősorban az együttműködésre kötelezettek esetében – nincs, vagy alig van lehetőségünk, így a kihasználtság nem optimalizálható.

Jogi tanácsadás

A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ ingyenes igénybe vehető szolgáltatása a kerületi lakosok számára. A jogi tanácsadó heti egy alkalommal tart ügyfélfogadást, ezeken az alkalmon átlagosan 3-4 esettel kapcsolatban nyújt tanácsadást. A szolgáltatást előzetes időpont egyeztetést követően tudják az ügyfelek igénybe venni. Az elmúlt évben elsősorban válással, gyermekelhelyezéssel kapcsolatos problémák, távoltartás, felügyelt kapcsolattartás és egyéb családjogi kérdések, ingatlan- és hagyatéki ügyek, adósságrendezéssel, végrehajtással, kilakoltatással-, lakáshitelekkel kapcsolatos kérdésekkel keresték fel a szolgáltatást.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés szorosabbá tétele, tudásközpont funkciók betöltése céljából és a kölcsönös segítségnyújtás szokásának meghonosítása érdekében az év folyamán többször is előfordult, hogy kollégák, társszervek képviselői számára is nyújtott a központ - elsősorban gyermekvédelmi kérdéseket érintően - jogi segítséget.

Mediáció

A mediáció, másképpen közvetítés, akkor használható eszközként egy problémás helyzetben, ha az ebben részt venni kívánó felek nyitottak arra, hogy külső segítséggel, de közösen keressék a megoldást egy adott konfliktusra. Az objektív, élethelyzetbe be nem vonódott szakember feladata, hogy segítse a probléma közös definiálását, és a felek közötti kölcsönös megértésen alapuló konszenzusos megoldás létrejöttét.

Többségében válófélben lévő szülők gyermekelhelyezéssel kapcsolatos problémái, illetve szülő-gyermek kommunikációs nehézségek kerülnek a mediáció fókuszába, azonban szolgáltatásunkat igyekszünk kiterjeszteni egyéb területekre is, így olyan színterekre, mint az iskolai konfliktusokban történő közvetítés, kiegészítve resztoratív (jóvátételi, helyreállítást célzó) eljárások alkalmazásával.

Pszichológusi, gyermekpszichológusi ellátás

Az ellátás sajátossága, hogy terápiás lehetőségeket nem rejt magában, a pszichológus tanácsadás, konzultáció keretein belül végzi a feladatot. Amennyiben terápiás ellátás szükségessége felmerül, szakemberünk ügyfelét a megfelelő szolgáltatásba delegálja, információval látja el a számára legmegfelelőbb támogatás igénybevételének módjáról, szükség esetén bevonja szociális szakembereinket az ügyfél ellátásába.

A tanácsadás igénybe vevői 2025-ben elsősorban szorongásos zavarok, életvezetési elakadások, életkori krízis, trauma-, gyász- és veszteség feldolgozás, akut krízishelyzet megoldása céljából keresték fel szakemberünket. Emellett a pszichológus rendszeresen részt vesz az ügyfelek állapotfelmérésében, megfelelő ellátás irányába történő delegálásában, javaslataival és meglátásaival segíti az esetmunkát, szakmai segítséget nyújt az óvodai- és iskolai szociális segítők munkájához. Rendelkezésre áll az ESZI minden intézményegysége számára, amennyiben szakmai tanácsadásra szorulnak és rendszeresen találkozik az idősklubokban ellátott ügyfelekkel elsősorban csoportos tevékenységek keretében.

2024. év végén lehetőségük nyílt gyermekek részére is pszichológiai tanácsadást indítani heti 20 órában. A szolgáltatás elindítása óta a tanácsadás már teljes kapacitással működik.

Családterápia

A családterápia olyan pszichoterápiás irányzat, amely a családi problémákat, családon belüli működési zavarokat a családi kapcsolatrendszeren keresztül közelíti meg és próbálja kiigazítani. Módszerében sokkal inkább a jelenre fókuszál, mint más pszichoterápiák, ugyanakkor foglalkozik a múltbeli történések, kommunikációs és kapcsolati minták hatásával is, mellyel hosszabb távú, mélyebb szintű eredményeket lehet elérni.

A feladatellátás megbízási jogviszony keretében, előzetes időpont egyeztetés alapján történik, heti 2 napon. A szolgáltatás töretlen és folyamatosan növekvő népszerűségnek örvend, hatékony eszköz és segítség életvezetési nehézségekkel, transzgenerációs mintákkal, traumákkal, mentális problémákkal, gyásszal, krízishelyzetekkel, veszteséggel, diszfunkcionális működéssel küzdő családok számára.

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt biztosítja. A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja a felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet ellátó szakembert. A kapcsolattartást megelőzően a felek megállapodást kötnek az intézménnyel, és megismerkednek a kapcsolattartás kereteit szabályozó házirenddel. Felügyelt kapcsolattartás esetén, az adott alkalom lezárásakor a kapcsolattartást felügyelő személy feljegyzésben rögzíti a történeteket. Megkeresésre kapcsolatügyi naplók kivonatából történik a bíróság tájékoztatása. A szolgáltatást folyamatosan fejlesztik a minél jobb ügyféllátás érdekében.

Gyermekevédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl köteles készenléti szolgáltatást üzemeltetni, melyet telefonos ügyelet formájában valósít meg. A szolgáltatás célja, hogy a nyitvatartási idő után felmerülő krízishelyzetek esetén is legyen Belváros-Lipótváros lakóinak lehetősége a segítségkérésre és azonnali, a veszélyeztető helyzet elhárítását célzó intézkedésre. A feladatot minden esetben felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező kolléga látja el, aki tisztában van a krízisintervenció alapvető szabályaival és birtokában van azoknak a tudásoknak, készségeknek, képességeknek, melyek a felmerülő helyzetek adekvát szakmai kezeléséhez, és az azonnali intézkedések megtételéhez szükségesek. A készenléti szolgálat telefonszáma a Központ összes online felületén megtalálható és az intézményegységekben is kifüggesztésre került.

Utcai szociális munka

Az utcai szociális munka feladata:

- a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése,
- a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése,

szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, és

- a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás (esetünkben kerület) területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

2025-ben diplomás utcai szociális munkás látta el a feladatot félállásban. A kolléga nem csak a közterületeken tartózkodó gyermekek figyelemmel kísérésébe, megszólításába, hanem a felnőtt korú hajléktalan személyek jelzésébe, a fedél nélküliek ellátásával foglalkozó szervezetekkel való munka összehangolásába, a Központ prevenciós tevékenységeibe is aktívan bekapcsolódott.

Kórházi szociális munka

Kórházi szociális munkát az intézmény nem lát el, tekintettel arra, hogy illetékességi területén nincs kórház. Mindezek ellenére a kerületi lakosokat ellátó egészségügyi intézményekkel, azok gyógyító- és szociális tevékenységet ellátó szakembereivel szoros, jó együttműködést ápol, így sok esetben jeleznek és kérik a Szolgálat illetve a Központ munkatársainak együttműködését, segítségünket veszélyeztető-, vagy szociális irányú beavatkozást igénylő helyzetekben.

Fejlesztőpedagógiai ellátás

Az iskolai előmenetelükben képességeik és/vagy szocializációs hátrányaik miatt elmaradt gyermekek számára, megbízási szerződéssel foglalkoztatott gyógypedagógus kolléga biztosítja szükség szerint a szolgáltatást. Személyre szabott fejlesztési és haladási tervvel segíti a Központ látóterébe került gyermekeket abban, hogy integrálódjanak az iskolarendszerbe, nevelési környezetükbe és megelőzzük a lemorzsolódást.

Fogyatékoságügyi tanácsadás

Az 1993. évi III. tv. 64. § (9) bekezdése értelmében kijelölt család- és gyermekjóléti központok 2022. január 1-től fogyatékoságügyi tanácsadást biztosítanak. A fogyatékoságügyi tanácsadás

keretében a Központ elősegíti a fogyatékossgal élő emberek és családtagjaik információkhoz, szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférését, valamint az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósulását. A fogyatékossgügyi tanácsadó havi rendszerességgel tart ügyfélfogadást intézményünkben, amelyet előjegyzés alapján lehet igénybe venni.

Szociális diagnózis felvétele

A szociális diagnózis valójában nem szolgáltatás, hanem eszköz: komplex, mindenre kiterjedő szükségletfelmérés, mely a klienssel közösen, vele egyetértésben és az ő hozzájárulásával készülhet el. A diagnózis elkészítésének célja az igénylő problémájának megismerése, definiálása, majd ennek alapján szükségleteinek meghatározása és a szükségleteinek megfelelő szolgáltatások megállapítása, a kerületben élő igénybevevők számára elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése, az igénylőnek a szolgáltatókhoz történő irányítása, eljuttatása és a kliens út lerövidülése.

IV. 2. 3. Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás

2018 szeptemberétől került bevezetésre az óvodai-iskolai szociális segítés, amelynek célja az elsődleges prevenció segítése, megerősítése minden köznevelési intézményben. A veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, a veszélyhelyzet megszüntetésében való segítség. A 3-18 éves korosztály szociális és mentális jólétének javítása és az észlelő- és jelzőrendszer működésének erősítése. Kiemelten fontos a gyermekek, a pedagógusok és a szülők részére adekvát szakmai segítség nyújtása és egyéb szakemberek (gyermek és ifjúságvédelmi felelősök, védőnők, pszichológusok stb.) munkájának szakmai segítése, kiegészítése.

Az óvodai-iskolai szociális segítő munka igénybevételének lehetősége az adott köznevelési intézményben minden gyermek alapvető joga, ahhoz egyforma eséllyel hozzá kell, hogy férjen minden gyermek, tanuló. Az óvodai és iskolai szociális segítő a helyi igényekre támaszkodik, a köznevelési intézményekkel folyamatos kölcsönhatásban, interakcióban áll. Az óvodás és iskoláskorú gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében, a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában. Segíti a gyermek, tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását. Segíti a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában. Prevenciós eszközök alkalmazásával segíti a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését. Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, akkor az óvodai és iskolai szociális segítő az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az Egyesített Szociális Intézmény Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központnak a 2025-ös évben 20 intézményben volt feladat ellátási kötelezettsége a kerületben. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység feladata ágazatközi szolgáltatás biztosítása a nevelési-oktatási intézményekben úgy, hogy maga a tevékenység megszervezése a család- és gyermekjóléti központhoz integráltan működik. Fő célkitűzés, hogy az intézményekben ellátott gyermekek, azok szülei és nevelői, gondozói, illetve minden intézményi alkalmazott a gyermekvédelmi és szociális kérdésekben adekvát segítséget kapjanak egy olyan professzionális tudással rendelkező szakembertől, aki a szociális- és gyermekvédelmi rendszert és munkaformát jól ismeri. Így integrálható, kanalizálható lesz az az információ és segítségnyújtás, ami a nevelési-oktatási intézményeken kívül, a gyermekek megsegítését szolgálja.

Intézményünk óvodai és iskolai szociális segítői munkájuk során a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésére, prevencióra helyezik a hangsúlyt. Személyesen vannak jelen az intézményekben az oktatási és nevelési intézmények vezetőivel előre egyeztetett fogadási időpontokban. Az adott intézményben észlelt vagy jelzett probléma esetén az óvodai és iskolai szociális segítő megvizsgálja a probléma hátterét, ehhez információkat gyűjt a gyermektől, pedagógustól vagy szülőtől, esetleg egyéb intézménytől, szakembertől.

Amennyiben segíteni tudunk saját, vagy a köznevelési intézmény keretein belül a probléma megoldásában, úgy a rendelkezésünkre álló eszközökkel (tájékoztatás, tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, közvetítés szülő-gyermek, szülő-intézmény, gyermek-intézmény konfliktusban stb.) kezeljük a problémát. Ha a probléma megoldása tanácsadással nem elérhető, delegáljuk a gyermeket/családot, a probléma jellegétől függően az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz, egyéb intézményhez, szakemberhez.

Az óvodai és iskolai szociális segítők szakmai ajánlása és a szolgáltatásra vonatkozó rendelet alapján a szociális segítők a következő munkaformákban dolgoznak az ellátott intézményekben: egyéni, csoportos és közösségi tevékenységek. A prevenciós munka az óvodai és iskolai szociális segítségnek egy olyan formája, amely a segítő tevékenység egészét áthatja a jelzőrendszer működtetésén át az egyéni segítő beszélgetéseken keresztül. Másrészt megvalósulhat konkrét problémahelyzetek megoldásakor (pl.: bullying), valamint tervezett és programszerű módon, a kialakult veszélyeztetettség megelőzését célzóan, a résztvevők lelki egészségének védelme érdekében.

Munkacsoportunk 2025-ben 7 főből állt, akik a rendeletben előírt végzettségeken túl más egyéb diplomával, képzettséggel is rendelkeznek: szociális munkás, szociálpedagógus, tanító, mentálhigiénés segítő szakember, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő. A tavalyi évben 2 munkatárs elvégezte a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet (NSZI) képzését, amely célja a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó szakemberek felkészítése a gyermekek és családok támogatására. Továbbá részt vettünk a budapesti óvodai- és iskolai szociális segítők fórumán is több alkalommal.

A következő intézményekkel van együttműködési szerződéses szakmai kapcsolatunk a kerületben:

- Belvárosi Egyesített Óvoda
 - o Játékkal- Mesével Tagóvoda
 - o Tesz-Vesz Tagóvoda
 - o Bástyá Tagóvoda
 - o Balaton Tagóvoda

- Kisdeák Evangélikus Óvoda
- Szemere Bertalan Általános Iskola
- Hild József Általános Iskola
- Váci utcai Ének-zenei Általános Iskola
- Eötvös József Gimnázium
- Xantus János Két Tanítási Nyelvű Gimnázium
- Ward Mária Általános Iskola, Gimnázium és Zeneművészeti Szakgimnázium
- ELTE Apáczai Csere János Gyakorló gimnázium és Kollégium
- Veres Pálné Gimnázium
- Belvárosi Tanoda Alapítványi Gimnázium
- Deák Téri Evangélikus Gimnázium
- Szent-István Magyar- Angol Két Tanítási nyelvű Általános Iskola
- Innovatív Technikum, Gimnázium és Szakképző Iskola
- Piarista Gimnázium
- Nikola Tesla- Szerb Köznevelési Központ Kollégium Thökölyán

A köznevelési intézményekben megjelenő problémás esetek nagy része továbbra is az iskolai bántalmazás (iskolai szinten és/vagy az online térben), osztályközösséget érintő nehézségek, szorongásoldás, viselkedési zavarok, szülőkkel való konfliktus helyzet, transznacionális esetek és integrációjuk, illetve pedagógiai szakvéleménnyel és jelzéssel kapcsolatos kérdések voltak, ezekben kérték a Család- és Gyermekjóléti Központ segítségét.

Az óvodákban, iskolákban nagy számban vannak különböző speciális nevelési igényű gyermekek, több nevelési- és oktatási intézményben előfordul autizmus spektrumzavarral élő gyermek, valamint BTM-es, SNI-s és ADHD-s gyermek. A problémák súlyossága függvényében többször biztosítottak szülőkonzultációt, több esetben került sor gyermekvédelmi jelzésre is. Jelzések többségének oka: elhanyagolás, étkezési zavar, bullying, indulatkezelési problémák, bántalmazás. A gyermekvédelmi ügyekkel kapcsolatban szoros együttműködés van a szolgálat és központ munkatársaival és kezd elmélyülni a jelzőrendszer tagjaival. Az óvodai- és iskolai szociális segítők rendszeresen részt vettek az esetmenedzserek,

családsegítő szakemberek által szervezett esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon. Amennyiben szükséges volt, jelzéssel éltek a Család- és Gyermejjóléti Központok felé.

Az óvodai- és iskolai szociális segítőik tevékenységei:

Egyéni segítség keretein belül:

- Tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más problémát okozó területein, iskolákban jelentkező problémák kapcsán
- Információnyújtás elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a szociális ellátórendszerrel, ügyintézésben való segítségnyújtás
- Közvetítés a szülő-pedagógus, pedagógus-gyermek, gyermek-gyermek közötti konfliktusban, részvétel a pedagógus-szülő, gyermek-gyermek és szülő-szülő közötti megbeszéléseken
- Pedagógus részére konzultációs lehetőség biztosítása
- Közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez
- Tanulók számára egyéni tanácsadás, a probléma megoldásában való segítségnyújtás

Közösségi munka keretein belül:

- Részvétel az intézmény által szervezett rendezvényeken, szülői értekezleteken, nevelőtestületi értekezleten
- Együttműködés az intézményeken belül a szülői szervezetekkel
- Együttműködés kialakítása a partner intézményekkel

Csoportban végzett munka keretein belül:

- Gyermek megfigyelése csoporthelyzetben pedagógus megkeresésére
- Szükség esetén az intézményben dolgozó szakemberek munkájának segítése
- Csoportfoglalkozás megtartása gyermekek, fiatalok számára (társas kapcsolataik építésének vagy fejlődésének elősegítése, prevenciós tevékenység végzése)
- Kommunikációs kompetencia fejlesztésének támogatása
- Az óvodai és iskolai, valamint kollégiumi csoportban jelentkező nehézségek problémák kezelésének, megoldásának támogatása

Óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenységek

A 2025-ös évben is az intézményekben valósultak meg a csoportfoglalkozások mind az óvodások mind az iskolások részére. Főként az intézményekben zajlottak a pedagógus és szülőkonzultációk is.

A tavalyi évben a KENYSZI halmozott statisztikai adatai szerint **7310** ellátottat ért el az óvodai- és iskolai szociális segítő munkacsoport, **757** alkalommal került sor egyéni konzultációra és **456** csoportfoglalkozás valósult meg. A 2024-es évhez képest nőtt az egyéni konzultációk száma, a csoportfoglalkozások száma és ebből következően az elért ellátottak száma is. A csoportfoglalkozásokat a legtöbb esetben sikerült páros vezetés mellett megvalósítani- a munkacsoporton belül vagy az adott intézményben dolgozó más segítő szakember bevonásával (pl.: pszichológus).

A 2025-ös év során az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében összesen **1213 szakmai tevékenység** valósult meg. A szolgáltatás különböző formákban támogatta a gyermekeket, családokat és pedagógusokat.

A statisztikai adatok alapján **456 csoportfoglalkozás** került megtartásra, amelyek elsősorban közösségfejlesztő, prevenciós és készségfejlesztő céllal valósultak meg. A csoportos foglalkozások lehetőséget biztosítottak arra, hogy a gyermekek biztonságos keretek között dolgozzanak fel közösségi, érzelmi vagy szociális témákat, valamint erősödjön az osztályközösségek együttműködése.

Az év során **757 egyéni konzultáció** is megvalósult. Ezek az alkalmak lehetőséget biztosítottak személyes problémák feltárására, a gyermekek egyéni támogatására, valamint a szülőkkel és pedagógusokkal való együttműködésre. Az egyéni segítő beszélgetések fontos szerepet töltenek be a korai jelzésben, a problémák megelőzésében és a megfelelő segítségnyújtás megszervezésében.

A szolgáltatás keretében a csoportfoglalkozásokon összesen **6553 résztvevő** vett részt, míg az **ellátottak teljes száma 7310 fő** volt.

Az adatok azt mutatják, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység **széles körű elérést biztosított**, és jelentős szerepet játszott a gyermekek jólétének támogatásában, a közösségek erősítésében, valamint a prevenciós és támogató munka megvalósításában.

A nyár folyamán elkészített és szeptemberben kiküldött programfüzetből választhattak a pedagógusok, hogy milyen **csoportfoglalkozást** szeretnének kérni óvodai csoportjuk, illetve iskolai osztályuk részére. Amennyiben a kínálatban nem szereplő témában keresték az óvodai- és iskolai szociális segítőjét, úgy reagáltunk az igényekre. Voltak állandó, egész éven át tartó csoportok, valamint alkalmi, prevenciós csoportok is:

- **Óvoda:** szociális készségfejlesztő, önértékelést növelő csoport; zenecsoprt
- **Általános iskola:** antibullying program; szorongásoldó csoport; zenecsoprt, tanulásmódszertan; pályaaorientáció; függőségeink, drogprevenció; önbecsülés, önbizalom, önismeret
- **Középiskola:** antibullying program; tanulásmódszertan; pályaaorientáció; függőségeink, drogprevenció; elsősegély; élő könyvtár- „Ember a történet mögött”; edukációs előadások és beszélgetések; kortárs segítő program; élmény- és drámapedagógiai foglalkozások; tematikus napok

Témák:

- Stresszkezelés és kiégés megelőzése
- Szorongás és depresszió felismerése
- Online zaklatás és digitális jólét
- Testkép és önbecsülés

A munkacsoport a 2025-ös évben havi rendszerességű csoportos, illetve vezetői egyéni szupervízió mellett végezte tevékenységét, valamint szoros szakmai kapcsolatot tartott fenn a társszakmák képviselőivel.

A 2025-ös év munkájának összefoglalásaként elmondható, hogy az intézményekbe járó gyermekekkel és az intézményekben dolgozó pedagógusokkal és más szakemberekkel, továbbá a szülőkkel a személyes kapcsolat még inkább fontosabbá vált az előző évekhez képest. Egyre nagyobb az intézmények részéről az igény arra, hogy tájékoztassuk őket a

Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtható szolgáltatásokról és a jelzőrendszer működéséről, amit mi minden évben meg is teszünk. Az előző évekhez képest még szorosabb kapcsolat alakult ki az intézményekkel és több megkeresés is érkezett, mint a 2024-es évben. Szakmai cél a kialakult jó kapcsolatok megőrzése és az új kapcsolatok kialakítása, elmélyítése, a jelzőrendszer működtetése, megerősítése, valamint a prevenciós munka folytatása. Fontos, hogy az óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység minél szélesebb körhöz eljusson (pedagógusok, szülők, gyermekek, valamint egyéb segítő szakemberek).

IV. 2. 4. A Család- és Gyermekjóléti Központ kapcsolatrendszere

Mint az már az előzményekből is kitűnik a Család- és Gyermekjóléti Központ, különösen, ha az összes hozzá tartozó szakmai egységet nézzük, számos intézménnyel, észlelő- és jelzőrendszeri taggal, civil szervezettel áll kapcsolatban. Munkájuk során szorosan együttműködnek az Egyesített Szociális Intézmény minden ellátási egységével, ezen kívül számos külső szereplővel is aktív kooperációt folytatnak ügyfeleik érdekében, kapcsolatrendszerünk fenntartására, bővítésére kiemelt figyelmet fordítanak.

Elengedhetetlen partnereik a következő szakmaterületeket ölelik fel:

- önkormányzati igazgatás szervei
- társszervek, szociális és gyermekvédelmi alap- és szakellátás intézményei, tartós- és átmeneti ellátást nyújtó szociális intézmények
- köznevelési intézmények, pedagógiai szakszolgálatok
- egészségügyi szolgáltató- és ellátórendszer
- Kormányhivatal gyámügyi és hatósági osztályai
- ügyészség, bíróság
- pártfogó felügyelők
- rendőrség
- idegenrendészeti szervek
- áldozatvédelem
- civil szervezetek
- egyházak és egyházi fenntartású szervezetek

Az Intézmény kapcsolatrendszere számottevően bővül. Ebben komoly szerepet játszik, hogy fokozott figyelmet fordítanak a már működő partneri kapcsolataikra, és rengeteg energiát fektetnek a lehetséges új együttműködési lehetőségek megtalálásába, kialakításába.

IV. 2. 5. Észlelő- és jelzőrendszer

Az észlelő- és jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata. Ennek megfelelően figyelemmel kíséri az illetékességi körébe tartozó településen élő gyermekek szociális és családi helyzetét, szociális ellátások iránti esetleges igényeit, kiépíti és működteti a jelzőrendszert, amely lehetővé teszi a gyermekek veszélyeztetésének felismerését, a jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja és a veszélyeztetés gyanújának megalapozottsága esetén, a gyermek és a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz. Az észlelő és jelzőrendszer több szintűvé válásával a Központ is komoly szerepet kapott a tudásmegosztás, adatgyűjtés és feldolgozás, illetve a koordináció területén.

A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat munkájában prioritást élvez az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak mélyebb megismerése, minőségi személyes kapcsolatok kialakítása, tevékenységük, sajátosságai feltérképezése, érdekelté tevésükkel stabil együttműködői, támogatói bázis kialakítása. Deklarált céljuk, hogy a jelzőrendszer intézményeivel megértésen, asszertivitáson, kölcsönös segítségnyújtáson, közös feladatvállalásokon alapuló együttműködési rendszert hozzanak létre, amelyben éreztetik megbecsülésünk és támogatásunk irányukban és megteremtik a feltételeit a kreatív, ösztönző szakmai munkának. Mindezek érdekében folyamatosan igyekeznek információt, segítséget nyújtani a velünk együttműködő partnereink számára, teret adnak elképzeléseiknek, megismertetik velük módszereinket, kiközvetítik személyes szolgáltatásainkat, komolyan véve tudásközpontként betöltendő szerepüket.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai a mai napig erős fenntartásokkal viseltetnek a gyermekvédelmi munka iránt és számos tévhit, félreértés övezi tevékenységüket. Igyekeznek ezekre az előítéletekre rácsfolni, hiszen elsődleges és legfontosabb céljuk, a problémák megelőzése. Ennek okán hangsúlyossá vált szakmai munkánkban a prevenció szemlélet elterjesztése. Nem a jelzőrendszeri tagok szankcionálásában, hanem a folyamatos edukációban,

a problémák megoldására való nyitottságban, a szolgáltatások testreszabásában és a sokrétű együttműködésben látják a jövő útját.

2026. évi elképzelések, célok

A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységeiben az üres státuszok feltöltésre kerültek, a személyi állomány a lehetőségekhez mérten stabilizálódott. A szervezeti kultúra gyökeres átalakítása, a probléma megoldás, feladatmegosztás és a változásmenedzsment minél hatékonyabbá és tudatosabbá tétele, a külső és belső együttműködések javítása, kapcsolatrendszerünk bővítése, külső szolgáltatások bevonása, illetve a dolgozói juttatási rendszerek kreatív bővítése folyamatos feladatot jelent a menedzsment számára, azonban az ebbe fektetett energia megtérülése a szakmai minőség javulásában egyértelműen detektálható.

Fontos számukra, hogy kollégáink motiváltan, a lehető legmagasabb szakmai színvonalon végezzék munkájukat, ezért biztosítják számukra a rendszeres csoportos- és egyéni szupervíziót, ezen kívül a mentálisan megterhelő szakmai helyzetek feldolgozásához mentálhigiénés tanácsadás igénybevételének lehetőségét. A vezetői team folyamatosan részt vesz szupervíziókon, ahol egyéni- és csoportos formában kapnak segítséget a team munkájának segítéséhez, motivációjuk, innovatív szemléletük fenntartásához és a hétköznapi felmerülő nehéz helyzetek kezeléséhez. Szeretnék, ha intézményünket tartósan a nyílt kommunikáció, az asszertív problémamegoldás, a feladatellátáshoz és szolgáltatásokhoz való rugalmas, hatékony hozzáállás, a támogató, nyitott és innovatív szakmai légkör jellemezné.

Mint ahogy az elmúlt években is, folyamatosan látogatják a területen működő észlelő- és jelzőrendszeri tagokat, intézményeket, részt vesznek a köznevelési intézmények rendezvényeink, találkoznak a szülői munkaközösségekkel, közvetlenül szólítják meg célcsoportjukat a szolgáltatások újra hangolása érdekében. Nagy erőfeszítéseket tesznek a folyamatos információ visszacsatolás, tájékoztatás megvalósítása érdekében is.

Továbbra is arra törekednek, hogy egy nyitott, rugalmas, az helyi igényekre érzékenyen reagáló szolgáltatást biztosítsanak a belvárosi lakosoknak és olyan segítséget tudjunk nyújtani számukra, mely élethelyzetüket, családi kapcsolataikat, körülményeiket pozitív változás irányába mozdíttja el, és amely valódi választ ad problémáikra, nehézségeikre. Mindezt szeretnék úgy

elérni, hogy közben aktív, kiegyensúlyozott kapcsolatot ápolnak a helyi intézményrendszerrel és együttműködő partnereinkkel.

Gyermekevédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai működésével kapcsolatban átfogó kormányhivatali ellenőrzésre a 2025. évben nem került sor.

V. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN

Az ellátási területen működő észlelő és jelzőrendszer megerősítése elengedhetetlen a minőségi gyermekevédelmi munka megvalósításához. A Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai folyamatosan látogatják a területen működő észlelő- és jelzőrendszeri tagokat, intézményeket, részt vesznek a köznevelési intézmények rendezvényeink, találkoznak a szülői munkaközösségekkel, közvetlenül szólítják meg célcsoportunkat a szolgáltatások újra hangolása érdekében. Nagy erőfeszítéseket tesznek a folyamatos információ visszacsatolás, tájékoztatás megvalósítása érdekében is.

A 2025. év egyik legfontosabb célkitűzése az észlelő- és jelzőrendszeri kapcsolatok még szorosabbra fűzése és az óvodai- és iskolai szociális segítők tevékenységének, intézményi jelenlétének megerősítése és ezzel együtt a prevenciós tevékenységek kiszélesítése volt. A 2026. évben ezt a munkát kívánják folytatni a köznevelési intézményekben a mentálhigiénés teamek megalakításával és a gyermekevédelmi munka még aktívabb koordinációjával.

Ellátásuk specifikumát egyrészt a szolgáltatások integrált biztosítása, másrészt az ügyfélkör speciális összetétele adja. Jelenlegi ellátottjaik 18-20%-a külföldi állampolgár, jelentős részük nem beszéli a magyar nyelvet. Ezért egyéni lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük nyelvi kompetenciáinkat. Emellett igyekeznek kiépíteni egy stabil, megbízható, a gyermekevédelmi intézkedéseket értő és minőségben fordítani is képes tolmácsokból álló hálózatot, akiket szükség esetén partnereink számára is ajánlani tudunk.

A 2026-os évben céljuk, hogy a transzkulturális és transznacionális háttérű ügyfelek hatékonyabb támogatása érdekében szorosabb együttműködést alakítsanak ki olyan civil szervezetekkel, amelyek e területen jelentős tapasztalattal rendelkeznek. Emellett tervezik egy olyan szakmai program kidolgozását, amely elősegíti a köznevelési intézményekben megjelenő külföldi gyermekek integrációját, különös tekintettel a nyelvi támogatásra és a kulturális közvetítésre.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai több javaslatot fogalmaztak meg a fentebb már vázolt gyermekvédelmi problémák megoldására:

- Az ingyenes egyéni- és csoportos mentálhigiénés és pszichológiai ellátások szélesebb körű elérésének igénye továbbra is megjelenik az észlelő- és jelzőrendszer részéről, illetve ezzel párhuzamosan fokozódik az igény a felnőtt és gyermek pszichoterápiás ellátás bővítésére a kerületben. A pszichés problémákkal küzdő gyermekek ellátása terén a szakemberek fontosnak látják, a gyermekpszichiátriai ambuláns ellátás megszervezését helyben.
- Belváros-Lipótváros multikulturális jellegéből adódóan a helyi köznevelési intézményekben folyamatosan emelkedő számban jelennek meg külföldről érkezett, magyarul nem beszélő gyermekek. Ez extra kihívást jelent a pedagógusok számára, hiszen ezek a gyermekek a magyar nyelv elsajátításához zömében nem kapnak semmilyen segítséget. Megfogalmazódott, hogy szükség lenne egy intézményektől független, nevelési órákon kívüli integrációs program létrehozására, melynek keretében a gyermekek a magyart, mint idegen nyelvet elsajátíthatnák, illetve ahol megismerkedhetnének a helyi szokásokkal, kultúrával.
- Megfontolásra érdemes az óvodai- és iskolai szociális segítői tevékenység kiterjesztése a bölcsődei ellátásra is, hiszen a gyermekek veszélyeztetettségének felismerése fejlődésük korai, legfogékonyabb időszakában kiemelten fontos.

VI. BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM

A Rendőrség kerületi szerve aktív tagként kiemelt szerepet tölt be a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum közbiztonsági és megelőzési munkacsoportjában és szoros együttműködésben dolgozik együtt a Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival a bűnmegelőzés területén.

2025-ben a kerületi Rendőrkapitányság bűn- és balesetmegelőzési előadásokkal, az „Oviszaru” és „Pöttöm-Pandúr” projektekkel illetve a KEVE program bevezetésével, a bűnmegelőzési tanácsadó előadásával (pl.: „A szer, ami megváltoztat” – kábítószer-prevenációs téma), az „iskola rendőre” program biztosításával járult hozzá az intézmények munkájához. A helyi igényekre reagálva a már jól ismert programokon kívül csoportos foglalkozás keretében általános és középiskolások részvételével olyan témakörök kerültek feldolgozásra, mint a bulling, cyberbulling, bulibiztonság, kiberbiztonság, A „Jó hecc kontra bűncselekmény” téma köré szervezett előadásokra is volt igény, melyek a gyermekek bűnelkövetővé illetve áldozattá válását megelőzendő kerültek megrendezésre.

A Madarak és Állatok Világnapja alkalmából a kerületi óvodák és iskolák számára a Kapitányság versmondó, meseíró és rajz pályázatot szervezett, melyen szinte minden intézmény képviseltette magát.

A rendőrség prevenciós programjai során kiemelt figyelmet fordít a helyi szinten jellemző bűncselekmények elkövetésének megelőzésére. Az új veszélyeztető jelenségekre is rugalmasan reagálnak, így az illegálisan forgalomba kerülő elektromos dohánytermékek egy új generációja, az Elf bar és a Poco bar használat okozta egészségkárosodás következményeire is felhívták a gyermekek és szüleik figyelmét.

Az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tevékenységét azonban nagyban nehezíti, hogy a köznevelési intézmények egyre kevesebb szabad óraszámot tudnak biztosítani prevenciós programok átfogó megszervezéséhez. Mindeközben konkrét események, helyzetek, ügyek kapcsán az oktatási intézmények, szülők, továbbá a jelzőrendszer tagjai is egyre gyakrabban kérnek segítséget, illetve a Kapitányság álláspontját különféle kérdésekben.

A Kapitányság rendszeresen szervez ágazatközi fórumokat, megbeszéléseket és közvetíti a kerületben gyermekvédelem területén dolgozó munkatársakat szakmai továbbképzéseire, tematikus szakmai napjaira.

A kapitányság kiemelten foglalkozik az elkövetővé és az áldozattá válás megelőzésével. A kerületi szórakozóhelyeken és környékükön elkövetett bűncselekményekben a fiatalkorúak komolyan érintettek. A rendőrség munkatársai folyamatosan jelen vannak a frekvenciát, fiatalok által gyakran látogatott köztereken, szórakozóhelyek közelében.

Hozzá tartozók közötti erőszak cselekmények az elmúlt években egyre gyakrabban fordulnak elő. Az ideiglenes távoltartással kapcsolatos feladatokat a Készenléti Osztály munkatársai látják el, akik fel vannak ruházva a határozatok meghozatalához szükséges kiadmányozási jogkörrel, és nagy alaposággal vizsgálják a távoltartás lehetőségeit.

Úgy a családon belüli erőszakos, mint a kiskorú veszélyeztetettségével összefüggő ügyekben a Kapitányság aktívan együttműködik a kijelölt koordinációs szervekkel, illetve a gyermekvédelmi szolgáltatókkal és hatósággal.

VII. CIVIL SZERVEZETEK

Belváros-Lipótváros Önkormányzata számos civil szervezettel áll kapcsolatban. A Máltai Szeretetszolgálat, az Értelmi Fogyatékosok és Segítők Országos Szervezetével, Motiváció Alapítvánnyal, a Vöröskereszt V. kerületi szervezetével, a Félúton Alapítvánnyal, a Községi Szolgáltatások Alapítványával, a Katolikus Karitásztól RÉV Szenvedélybetegeket Segítő Szolgálatával, a kerületi Segítő Szeretet Karitásztól Csoporttal, valamint a Nagycsaládosok Országos Egyesületével dolgozik együtt egy-egy esetben.

A **Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Kft** által működtetett **Belvárosi Községi Tér** programjai széles körű szolgáltatásokat nyújtanak az V. kerületben élő családoknak, a család legkisebb tagjaitól az idősebbekig. Tevékenységének célja, hogy ingyenes szolgáltatásokkal és programokkal biztosítsa a belvárosi polgárok szabadidejének

hasznos és tartalmas eltöltését, gyermekek fejlesztését, szülők kompetenciáinak bővítését-erősítését.

Mint minden évben, úgy ebben az évben is, adományok osztásával a **Magyar Vöröskereszt** kerületi csoportja nagymértékben segítette a szociálisan rászoruló családokat, valamint családi programok szervezésével segítette a helyi lakosságot.

A családok átmeneti otthona szolgáltatást ellátási szerződés keretében biztosítja a kerületi lakosok számára az **S.O.S. Krízis Alapítvány**.

A kerületben megvalósuló utcai szociális munkát ellátási szerződéssel az **Oltalom Karitatív Egyesület** végzi a belvárosban a hajléktalan emberek segítése érdekében. Munkájáról havi szinten beszámol, ezáltal naprakész információval látja el a kerületet.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogadó Pszichoszociális Szolgálat**a szenvedélybetegeknek segít függőségeik kezelésében, az azokhoz vezető utak felismerésében, a segítségre való igény elfogadásában.

A **Nyugodt Szív a Lakhatásért Közhasznú Alapítvány** olyan családoknak és embereknek segít, akiknek lakhatásuk megőrzése, a hajléktalanság megelőzése, a méltó lakhatási körülmények megteremtése érdekében támogatásra van szükségük.

Budapest, 2026. április 10.

Forró Rita

intézményvezető